

Afrapportering

Fokusgruppeinterviews om kompetenceudviklingsbehov på socialområdet og det socialpædagogiske område

Direktør- og chefmøde Region Sjælland

Baggrund og formål

- Region Sjælland har store udfordringer med at rekruttere og fastholde velfærdsprofessionelle på socialområdet.
- Styregruppen for rammeaftale Sjælland på det specialiserede socialområde har henvendt sig til Absalon omkring mulighed for partnerskab omkring nemmere og mere målrettet adgang til kvalificeret efteruddannelse – og derved skabe bedre forudsætninger for at rekruttere og fastholde dygtige medarbejdere i kommunerne.
- Første skridt i samarbejdet: Kortlægning af videns- og kompetenceudviklingsbehovene gennem fokusgruppeinterviews.

Fokusgruppeinterviews om kompetenceudviklingsbehov

- 12 fokusgruppeinterviews med 5-8 kommuner repræsenteret på hvert område:
 - **Det specialiserede børne- og ungeområde - myndighed** (socialrådgivere, socialformidlere m.fl)
 - **Det specialiserede børne- og ungeområde – udfører** (pædagoger, sosu'er m.fl.)
 - **Det specialiserede voksenområde - myndighed** (socialrådgivere, socialformidlere m.fl)
 - **Det specialiserede voksenområde - udfører** (pædagoger, sosu'er m.fl.)
- 13 ud af 17 kommuner har deltaget. Derudover 2 regionale repræsentanter. Primært faglige ledere og afdelingsledere deltog.

Kompetenceudviklingsbehov - Myndighed

- **Myndighedsrollen:** Lovgivning, systematisk sagsbehandlingen, mål og progression, mødeledelse, socialfaglig forhandling (behov, indsats, takst), "at passe på sig selv"
- **Øget kompleksitet i målgruppen:** Psykiske lidelser, vold, seksuelle overgreb, kønsidentitet, spiseforstyrrelser, skolevægring. Det giver udfordringer med målgruppevurdering i forhold til lovgivning og match til tilbud
- **Samarbejde med barnet/familien/den voksne:** De svære samtaler, borgerens perspektiv, samarbejde med pårørende og netværk, den professionelle relation
- **Tværgående samarbejde og relationel koordinering:** Fælles tilgang på tværs af myndighed og udfører, forståelse for hinandens mulighedsrum og faglighed, samarbejde med almenområdet, psykiatrien, familieretshuset, civilsamfundet
- **Ledelsesopgaven:** Facilitering og sparring som skaber refleksion hos medarbejderen

Kompetenceudviklingsbehov – Udfører

- **Lovgivning:** Specifikke områder, fx magtanvendelser
- **Øget kompleksitet i målgruppen:** Psykiske lidelser, angst, skolevægring, kønsidentitet, familier med komplekse problemstillinger
- **Systematisk/metodisk tilgang i arbejdet:** Helhedsorienteret og målgruppefokuseret tilgang, undersøgende og udviklingsstøttende kommunikation, mål og progressionsmålinger, arbejde med handleplaner i praksis, facilitering af grupper, inddragelse af barnet/borgeren fx i forhold til mål
- **Konkrete metoder:** Tidlig opsporing, konflikt- og vredeshåndtering, forråelse, medicin og medicin håndtering, neuropsykologi, sanseintegration, mentalisering, afværgeteknik og voldsforebyggelse, velfærdsteknologi
- **Tværgående samarbejde og relationel koordinering:** Fælles sprog, fælles tilgang og koordinering på tværs af myndighed og udfører, forståelse for hinandens mulighedsrum og faglighed, samarbejde med fx skoleområdet, samarbejde med civilsamfund

Typer af kompetenceudviklingsindsatser

Temadage (1-2 dage)

- Viden om afgrænsede temaer, lovgivning mv.
- Brush-up kurser

Kompetenceforløb (20 – 40 timer, 4 -10 dage)

- Uddannelse og træning i konkrete tilgange, metoder og redskaber
- Kombineres med afprøvninger i praksis

Organisatoriske læringsforløb (20 – 40 timer, 4 -10 dage)

- Uddannelse og samtidig understøttelse af forandrings- og implementeringsprocesser i organisationen
- Sparringsforløb
- Trainer – the – trainer forløb

Mulighed for støtte fra kompetencefond

Fagspecifik kursus: min. 1,5 ECTS – ingen prøve
 Diplommodul: 5 eller 10 ECTS med prøve

Afrapportering

Fokusgruppeinterviews om kompetenceudviklingsbehov på socialområdet og det socialpædagogiske område

Styregruppemøde Rammeaftale Sjælland

Typer af kompetenceudviklingsindsatser

Temadage (1-2 dage)

- Viden om afgrænsede temaer, lovgivning mv.
- Brush-up kurser

Kompetenceforløb (20 – 40 timer, 4 -10 dage)

- Uddannelse og træning i konkrete tilgange, metoder og redskaber
- Kombineres med afprøvninger i praksis

Organisatoriske læringsforløb (20 – 40 timer, 4 -10 dage)

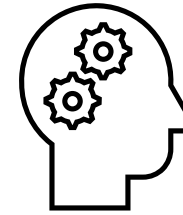

- Uddannelse og samtidig understøttelse af forandrings- og implementeringsprocesser i organisationen
- Sparringsforløb
- Trainer – the – trainer forløb

Mulighed for støtte fra kompetencefond

Fagspecifik kursus: min. 1,5 ECTS – ingen prøve
 Diplommodul: 5 eller 10 ECTS med prøve

Forslag til temadage (1-2 dage)

Myndighed

- **Temadag 1: Barnets lov:** Hvad betyder "Barnets lov" for myndighedsudøvelsen på børne- og ungeområdet?
- **Temadag 2: Hovedloven:** Hvad betyder den nye hovedlov for myndighedsudøvelsen på det specialiserede voksenområde

Myndighed og udfører

- **Temadag 3: Kort om psykiatriske diagnoser:** Lær om diagnosesystemet og bliv skarpere til at vurdere målgrupper
- **Temadag 4: Nye målgrupper, nye problemstillinger:** Hvordan forstår vi de nye former for "udsathed", hvad kalder det på af faglighed og samarbejde?

Forslag til kompetenceforløb (4-10 dage)

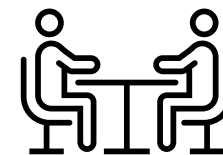
Myndighed

- **Forløb 1:** Myndighedsrollen og systematisk sagsbehandling – særligt for nye på henholdsvis børne- og voksenområdet
- **Forløb 2:** Samtaler og samarbejde med børn, unge og familier: redskaber og metoder til inddragelse af barnet, den unge, forældre og øvrigt netværk, facilitering af inddragende processer, tværprofessionelt arbejde

Udfører

- **Forløb 3:** Systematisk/metodisk tilgang i arbejdet: Helhedsorienteret, og målgruppefokuseret tilgang, undersøgende og udviklingsstøttende kommunikation, herunder systematisk arbejde med handleplaner i praksis,
- **Forløb 4:** Gruppebaserede metoder og facilitering af grupper
- **Forløb 5:** Tidlig opsporing – metoder og tilgange
- **Forløb 6:** Konflikt- og vredeshåndtering, herunder om forråelse og mentalisering

Forslag til organisatoriske læringsforløb (4-10 dage)

- **Forløb 1: Fælles faglig tilgang på voksenområdet:** Hvordan får vi et fælles fagligt syn på borgeren og hvordan arbejder vi med afsæt i borgerens ressourcer og potentialer? (Recovery-orienteret rehabilitering)
- **Forløb 2: Det tværsektorielle samarbejde og relationel koordinering:** Hvad skal der til for at sikre en god koordination og et godt samarbejde på tværs af fagområder og sektorer til gavn for borgeren?

Temaer som også blev nævnt i interviews

- **Rammevilkår og arbejdspress:** Særligt på myndighedsområdet er arbejdspresset stort, hvilket går ud over kvaliteten i arbejdet.
- **Rekruttering og fastholdelse:** Det er vanskeligt at rekruttere kompetente medarbejdere. Der mangler ansøgere, især de erfarne. Stor medarbejderudskiftning, særligt i myndighed, går ud over kvaliteten.
- **Trivsel og arbejdsmiljø:** Ønske om opkvalificering af de personlige kompetencer det kræver at mestre arbejdsopgaver, hvor man har med mennesker i svære og belastende livssituationer at gøre? Hvordan passer man på sig selv, rummer egne svære følelser, undgår stress og at brænde ud?
- **Adgang til relevante tilbud som kan rumme borgerne:** Det kan være svært at finde de rette tilbud til en stadig mere kompleks målgruppe. Det er sælgers marked i øjeblikket.
- **Grunduddannelsen:** Hvordan kan grunduddannelserne ruste de fagprofessionelle endnu bedre til arbejdsopgaverne i kommunerne? Aftagerfeltet vil gerne bidrage til grunduddannelsen (fx som oplægsholdere) ligesom de ønsker, at de studerende får mere praktik.
- **Der er brug for at arbejde med den faglige stolthed** (professionsidentitet, fagfællesskaber mv.).
- **Ledelse:** Det er vigtigt at ledelsen deltager i kompetenceudviklingen og understøtter implementeringen i praksis.